

PRANA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 7277.

Lwów, piątek, 19 grudnia 1921.

Rok XV.

Rząd dostał 3-mies. prowizorium budżet.

Ex-ministra Kucharskiego uratował brak potrzebnej większości głosów. — Stresemann następcą Marksa? — Wielki proces bolszewickich szpiegów we Lwowie. — Zasiłki dla zredukowanych urzędników.

Wśród rozkołysanych namiętności.

Lwów, 17 grudnia.

Nad ustawą o naczelną organizację władz wojskowych rozpętała się burza, grożąc od żeriem tego niezwykle doniosłego dzieła na czas niemal nieograniczony. Już dziś bowiem podnoszą się głosy, że ustawa może poczekać, aż... uspokoją się rozkołysane namiętności ludzkie.

Istotnie — namiętności weszły tu w grę. I nie wahamy się powiedzieć, że z nieoszacowaną szkodą dla sprawy rozdmuchano je sztucznie, drogą demagogii par ynoprasowej. Mnóstwo bowiem spraw, z punktu widzenia społecznego i politycznego znacznie drażliwszych dobiegło końca. Ta jedna zdaje się być bliską wykołejenia.

Poruszono w docznie strunę, której ruszać nie należało, lub uczyniono to w sposób, na który ona odpowiada głośnym cysonansem.

W szczególności konfliktu, zogniskowanego dziś między twórcami ustawy z jednej, a Marszałkiem Piłsudskim z drugiej strony, nie chcemy wchodzić. Ob ońcy obu też zarzucają sobie niekonstytucyjność i bronią konstytucyjności własnej tezy. To wystarczy, aby zrozumieć, że spór jest zawiślany, że źródłem jego jest bądź wielkie nieporozumienie, bądź inna przyczyna, głębie, tkwiąca.

Formalnie spór jest konfliktem zasad. Faktycznie jest starciem się woli jednostki z odmienną wolą zbiorowiska. Jednostką a jest Marszałek Piłsudski. W obr nie swego zdania nie jest on odosobniony, za nim bowiem ciągnie legion współmyślących. Jednak idei tego obozu on nadał kierunek, on jest jego mózgiem i on go prowadzi i reprezentuje. Wszystkie inne postulaty i argumenty z tej strony są tylko komentarzem, lub nie zawsze szczęśliwym poparciem woli Wodza.

Zbiorowisko to nie widzi innego kandydata na Wodza Naczelnego przyszłej wo ny poza Marszałkiem Piłsudskim. Pog'ąd ów, mimo teoretycznych zastrzeżeń pewnych grup, podzielać musi cały naród. Jest

bowiem rzeczą najpewniejszą, że w chwili krytycznej ocy całego nar du, zarówno dzisiejszych przyjaciół jak wrogów, ocy armji instynktownie zwrócą się ku tej szarej, o brzymiej postaci, owanej legendą. I gdyby dziś zabrakło nagie Marszałka Piłsudskiego, naród uczułby grozę poniesionej straty i mimo obfitości zdolnych generałów daremnie szukałby równego następcy.

Ale jeśli wybór Naczelnego Wodza byłby tak jednogłośny i koniecznie zgodny, znacznie trudniej jest z obsadą stanowiska generalnego inspektora armji. To, co tam jest samozrozumiałe, tu jest źródłem rozłamu. W walce o „pokojoyą posadę“ zaczynają się pokojowe swary i targi.

Ich ogniskiem, często niepojmowanym i tracącym równowagę

Stresemann otrzyma misję tworzenia gabinetu.

Berlin, 17. grudnia. (Tel. G. P.) Jak donoszą pisma Stressemana powraca tu z sanatorium. Jest pewne, że prezydent Rzeszy powierzy mu misję utworzenia gabinetu. Jak słychać z drugiej strony, Stressemann nie przyjmie tego mandatu.

Berlin, 17. grudnia. (Tel. G. P.) W kołach politycznych oczekiwane jest powierzenie misji utworzenia

nowego gabinetu Rzeszy Stressemannowi. „Die Zeit“ stwierdza, że Stressemann odmówi przyjęcia stanowiska kanclerza. „Voss. Zeitung“ przypuszcza, że Stressemann proponuje prezydentowi Rzeszy powierzenie kanclerstwa osobistości politycznej, nie wchodzącej w skład parlamentu.

Wielka afera szpiegowska na Kresach.

„NAIWNY ŻOŁNIERZ“ POŚREDNICZY W KORESPONDENCJI Z SO-
WIETAMI.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. grudnia. (Z.) W Wilnie wykryto wielką afere szpiegowską, w której główną rolę odegrał kupiec Rubin. Rubin posilkował się przy swych korespondencjach z Sowietami żołnierzami korpusu ochrony granicznej. Świadczenie stwierdzili, że w czasie budowy strażnicy granicznej na umówiony sygnał do żołnierza polskie-

go stojącego na posterunku podszedł postaniec z Bolszewji i wręczył mu list do Rubina. Ciekawe jest, że żołnierz tłumaczył się, iż instrukcja wojskowa nie zabrania takich „posłów“. Afera szpiegowska zatacza szerokie kręgi i łączy się z akcją prowadzoną w centrach Państwa.

w słowach i określeniach, jest indywidualność Marszałka Piłsudskiego. Wśród półstówek i ós odków, tak właściwych s omplikowanej maszynie politycznej, jego miecz Aleksandra budzi popłoch i oburzenie. Człowiek, który w burzach wzrósł i w bur ach d konał najświetniejszych lotów, obcy jest delikatnej przędzy codziennego życia.

I dlatego ten słup płomienisty w dobie wojny nie może znaleźć sobie miejsca w Polsce, pochłoniętej pokojowymi troskami i małostkowością rzeczy szarych. Instrument, stwo zony do wyrywania potężnych rapsodów, zbyt przeraźliwym jest w salonach i gabinetach.

Rwie się, szarpie sam z sobą i wybucha, łamiąc konwenanse. W sieci biuralizmu wśród słoju aktów, opatrzonych pieczęcią i aprobatą, jest ten porywający, własną mocą pi any żywioł orleń. spłany.

Oto źródło konfliktu. Oto źródło sporu o „kompetencję“, a ś iszej — o szerszy oddech, potrzebny pierśi obrzyma.

I dlatego trudno jest wyobrazić sobie Marszałka Piłsudskiego, ujętego w ramy nowej ustawy. Trudno wyobrazić sobie człowieka, który rozkazywał milion m, prowadząc je na pole chwały i którego karta czynów heroicznych nie została jeszcze zamknięta, — jak pracuje w środowisku kompromisów, targów, drobnych int yg, jak ulegać musi każdemu powiewowi, idą emu od kulałów se mowych, akien, który wygrywał bitwy, zużywać się będzie w p tyczkach z łada partją, łada kamarylą, wichrzącą sobie poką'ach.

Łatwo jest pomyśleć o Marszałku Piłsudskim na cokole pomnika. Trudniej widzieć go przy biurku, lub na śiadaniu, gdzie wymienia się banalne i wymuszone fraze y. Obraz rozsadziliby takie ramy.

T. też ci, którzy w dobrej wierze forsują dziś Wodza swego na nowe stanowisko, w skutkach mogą się łatwo pomylić. Zamiast warsztatu twórczej pracy mogą s worzyć dla bohatera źródło nowej męki i najtragiczniejszej rozterki

Ogólnie przez znawców
faworyzowana

Przedstawicielstwo: D/H

Szwarc i Słucki

WARSZAWA

Zielna 24.

7961

Telef. 3-55.

Prez. Francji w Polsce.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. grudnia. (Z.) Korespondent Wasz dowiaduje się, że Prezydent Republiki francuskiej w końcu lutego przyjedzie do Warszawy. Przyjazd Prezydenta Francji będzie odpowiedzią na wizytę Naczelnika Państwa Piłsudskiego, który był we Francji w r. 1922. Prezydent zamieszka na zamku królewskim, a w drodze do Polski zatrzyma się prawdopodobnie w Pradze.

NIE BĘDZIE DWURAZOWEGO URZĘDOWANIA.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. grudnia. (Z.) Ministerstwo spraw wewn. zaprzecza wiadomości, jakoby min. Ratajski miał zamiar wprowadzić dwurazowe urzędowanie.

OFICERSKI KODEKS KARNY.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. grudnia. (Z.) Korespondent Wasz dowiaduje się, że projekt oficerskiego kodeksu karnego został już opracowany. W pierwszych dniach stycznia 1925 będzie przedstawiony Prezydentowi do zatwierdzenia.

POLSKA RZETELNIE PŁACI SWE DŁUGI.

Warszawa, 17. grudnia. (Tel. G. P.) Ostatnio zawarto szereg układów w sprawie konsolidacji długów polskich z rządami Stanów Zj. i Komitetem Międzynar. kredytów. Zgodnie z układami w roku budżet. 1925 spłata długów zagranicznych wyniesie około 90 milionów złotych, gdy na podstawie poprzednich umów wypadało zapłacić 253 mil., a ponadto z tytułu amortyzacji znacznej części kapitałów około 130 mil zł.

RADA MINISTRÓW.

Warszawa, 17. grudnia. (Tel. G. P.) Rada ministrów 17. bm. powzięła uchwały: Projekt ustawy o monopoli zapalczanym i opodatkowanie zapalniczek. Projekt rozporządzenia o rewizji i prawach na sprzedaż przedmiotów objętych monopolem skarbowym. Uzupełnienie rozporz. z 17. marca 1924 o przerachowaniu zobowiązań skarbu państwa z tytułu pożyczek państwowych oraz konwersji tych pożyczek.

ZASIŁKI DLA ZREDUKOWANYCH URZĘDNIKÓW.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. grudnia. (Z.) Korespondent Wasz dowiaduje się, że premier Grabski wydał rozporządzenie, aby część funduszy bezrobotnych przeznaczonych na zapomogi dla pracowników umysłowych oddano na zasiłki dla zredukowanych urzędników państwowych, którzy nie znaleźli dotąd zajęcia.

TYFUS PŁAMISTY KOŁO WARSZAWY.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. grudnia. (Z.) W okolicach Warszawy pojawiła się epidemia tyfusu płamistego. Kompetentne władze zarządziły izolowanie mieszkańców celem zapobieżenia rozszerzeniu się tej choroby w Warszawie.

Organizacja naczelnych władz wojskowych.

Min. Sikorski o rządowym projekcie w komisji wojskowej Sejmu.

Warszawa, 17. grudnia. (Tel. G. P.) Dokończenie obrad sejmowej komisji wojskowej. Min. Sikorski wyjaśnia, że wprawdzie ustawa została zatytułowana „o najwyższych władzach wojskowych”, jednak obecnie rząd wniósł do niej poprawki, nadające jej tytuł „ustawy o władzach obrony państwa”.

Czy ta ustawa jest potrzebna i pilna, na to pytanie mówca odpowiada: tak. Wszystkie państwa po wojnie reorganizują swój system obrony, tembardziej uczynić to musi Polska, której położenie strategiczne jest wyjątkowe. Zasada jednego dowódcy, działania wojennego oraz koordynacja wysiłków państwa musi być bezwzględnie przestrzegana. Projekt ustawy w nowej formie nie przesadza, jaki będzie w czasie wojny stosunek naczelnego wodza do władz wykonawczych i pozostawia sprawę koordynacji wysiłków rządu i władz otwartą. Zagadnienia obrony narodowej wymagają również koordynacji w rządzie już w czasie pokoju. Dlatego musi być wyłoniona rada obrony narodowej, której codziennym organem pracy będzie sekretariat rady obrony narodowej.

Drugim motywem pilności tej ustawy jest konieczność zdecydowania o organizacji najwyższych władz wojskowych. Rząd świadomie ujął w ustawie dość szeroko prawo mianowania oficerów przez Prezydenta, a uszczuplił uprawnienia ministra w tej dziedzinie.

Co do ministra spraw wojsk., to konstytucja ustaliła prawną i moralną odpowiedzialność jego za działalność wszystkich organów wojskowych w czasie pokoju i wojny, a za to podporządkowuje te organy ministrowi. Dlatego postanowienia ustalają, że naczelną władzą jest minister spraw wojsk., że rada wojenna jest jego organem doradczym, oraz że podporządkowuje się mu gen. inspektor wojsk i inspektorów broni oraz inspektorów szkół, szef sztabu gen., szef administracji armii i szef korpusu kontrolerów.

Ale moralna odpowiedzialność przed Izbami i narodem za działanie wojenne

ponosi w czasie wojny przede wszystkim naczelnym wodzą. To też uprawnia gen. inspektora wojsk wypływają i z moralnej odpowiedzialności, jaką ponosić będzie na wypadek mianowania go naczelnym wodzą. Według konstytucji wypowiedzieć wojnę i zawrzeć pokój może prezydent tylko za uprzednią zgodą Sejmu.

Projekt przewiduje gen. inspektora wojsk, który jest przewidziany na wypadek wojny ra naczelnego wodza. Jest on stałym członkiem RON. z prawem decydującego głosu, tj. stoi na równi z ministrem, z tą różnicą, że oni są zmienni. Jest też ustawowo stałym zastępcą ministra na radzie wojennej. Gen. inspektor nie sprawuje podczas pokoju naczelnego dowództwa, gdyż to wyklucza konstytucja.

Dalej ustawa przyznaje gen. inspektorowi prawo kwalifikowania wyższych dowódców w czasie pokoju, kierownictwo ich szkolenia, prawo kierowania macieriami wojennymi, a więc kompetencję gen. inspektorów armii francuskiej. Gdy nadto zważymy na olbrzymi zakres inspekcji całej siły zbrojnej i podporządkowania inspektorów armii, wówczas zrozumimy ogrom jego zadań.

Następnie zabrał głos sprawozdawca dr. Stefan Dąbrowski, który zaznaczył: Ustawodawstwo wojskowe winno się rozwijać według następujących etapów: Organizacja narodu w czasie wojny, organizacja ogólna wojsk kadry i etapy, powszechny obowiązek służby wojskowej. Rzeczą komisji jest zwiększenie obronności państwa. Przedłożona ustawa o organizacji narodu w czasie wojny jest niezależna od sprawy rozbudowy. „Żaden naród nie może przewidzieć wypadków, jakie organizacje przeciw agresji okazały się dostateczne. Zgłaszam więc rezolucję o wniesieniu takiej ustawy, rezolucję do całego rządu, gdyż nie może tego załatwić jedynie min. spraw wojsk.”

Na tem zakończono posiedzenie komisji.

Sprawa pułk. Zapłatyńskiego w rękach prokur.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. grudnia. (Z.) Korespondent Wasz dowiaduje się, że sprawa pułk. Zapłatyńskiego, podejrzanego o udział w aferze poborowej Fuchsa, została odstąpiona prokuratorowi sądu okr. ze względu na to, że większość oskarżonych w tej sprawie słuchani będzie przez sądy cywilne.

GROŹNE TRZESIENIE ZIEMI NA JAWIE.

Haga, 17. grudnia. (Tel. G. P.) Dzienniki donoszą z Jawy, że powtarzają się tam trzęsienia ziemi. W Batawii tworzy się krater. Ludność tłumnie ucieka.

BLASCO IBANEZ PRZED SADEM WOJENNYM.

Wiedeń, 17. grudnia. (Tel. G. P.) „Neue Fr. Presse” donosi z Madrytu, że przebywający tam literat hiszpański Blasco Ibanez, jeden z przywódców hiszpańskich rewolucjonistów pociągnięty został przed sąd wojenny z powodu ogłoszenia listu, zwróconego przeciwko królowi Alfonsowi.

HISZPANIE OPUSZCZAJĄ TANGER.

Wiedeń, 17. grudnia. (Tel. G. P.) „Abendblatt” donosi, że według informacji z Gibraltaru, Tanger jest zagrożony. Wojska hiszpańskie rozpoczęły odwrót.

NADEŚLANIE.

Ostrzeżenie.

Doszło do naszej wiadomości, że jednostki złej woli — wrogo nam usposobione — rozsiewają pogłoski, iż firma nasza bądź to zastanowiła wypłaty, bądź też, że zaprotestowano jej weksle.

Zwracamy uwagę, że wszystkie te pogłoski są z gruntu fałszywe, bezpodstawne i kłamliwe, co zresztą już stwierdzonem zostało oświadczeniem złożonem w pismach codziennych przez p. Maurycego Lipskiera (którego nasz zastępca prawny adwokat Dr. Emil Hübner, pociągnął do odpowiedzialności karno-sądowej).

Stwierdzamy niniejszem, iż płatności naszych nigdy nie zastanowiliśmy, weksli z podpisem naszym nie było i nie ma w ogólności w obiegu i to ani w kraju, ani zagranicą.

Ostrzegamy zatem przed dalszym rozsiewaniem pod adresem naszej firmy oszczerczych kalumnii, zmierzających tylko do naruszenia naszego dobrego imienia i naszej czci kupieckiej i zleciliśmy naszemu zastępcy prawnemu, bezwzględne ściganie w drodze karno-sądowej każdego faktu, któryby doszedł do naszej wiadomości w tej mierze.

ACKER I BLANK

Magazyn konfekcji damskiej
8671 Lwów, pl. Mariacki 1. 8.

Napad bandytów kresowych

UPROWADZILI 20 KONI I ZBIEGLI BEZKARNIE.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. grudnia. (Z.) Dziś do Warszawy nadeszła alarmująca wiadomość, że banda złożona z 30 ludzi uzbrojona w karabiny ręczne i maszynowe dokonała napadu na majątek Zagorze pow.

krzemienieckiego, właśc. posta Sejmu Jełowickiego, który to majątek położony jest o 3 km. od granicy. Banda uprowadziła 20 koni, wozy i uprząż. Pościg nie dał żadnych wyników.

Wielka burza szaleje na Bałtyku.

TYSIACE RYBAKÓW UTONEŁO. — OGÓLNA ŻAŁOBA W FINLANDJI.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. grudnia. (Z.) Z Gdańska donoszą, że na Bałtyku szaleje wielka burza. Ze wszystkich portów dochodzą wieści o masowym zatonięciu łodzi rybackich.

Szczególnie wiele łodzi zatoneło na brzegu fiński. Mówią o zatonięciu 3.000 statków rybackich. Cała Finlandja okryta się żałobą, ponieważ tysiące rybaków potoneło.

Numer Gwiazdkowy „SZCZUTKA”

wydany na wzór wielkich tygodników zagranicznych satyryczno-politycznych opuścił już prasę w objętości 16 stron druku i zawiera w części literackiej utwory Tuwima, Lechonia, Adama Zagórskiego, Henryka Zbierzchowskiego, B. Herza, Jana Zahradnika, W. Raorta i S. Przybylskiego zaś w części ilustracyjnej rysunki Zofji Stryeńskiej, Kazimierza Grussa, A. Świdwińskiego, Z. Czermańskiego i F. Kleinmana.

Wszędzie do nabycia.

Cena egzemplarza 50 groszy.

Kawiarnia „ROYAL” została otwartą

Lwów, ul. Rutowskiego 26
Rendez-vous świata kuryckiego i przem.
poleca się łaskawym wzgl. dom P. T. Publiczności.

Głosowanie ocaliło b. ministra Kucharskiego.

Winę jego stwierdzono 175 głosami przeciw 139, przy 32 wstrzymujących się od głosu. — Nie dało to jednak wymaganej większości, więc wniosek upadł.

Posiedzenie

plenarne.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. grudnia. (Z.) Dziś w Sejmie podczas posiedzenia, które rozpoczęło się o godz. 10 rano omawiano dalej wśród wielkiego zainteresowania sprawę żyrodowską. Należy podkreślić, że klub Piasta nie występuje za Kucharskim, ale poseł Brodacki złożył oświadczenie, że klub wstrzyma się od głosowania. Wśród mówców sensacyjne szczegóły afery przytaczał poseł Marek. W czasie przemówienia posła Kozłowskiego (ZLN.) padły pod adresem b. ministra kolei Bartla jakieś niezrozumiałe dla galerii słowa, które wywołały w Sejmie piekielną wrzawę. Lewica uniemożliwiała prowadzenie obrad. Posłowi Markowi udało się zaprowadzić nad burzą. Oświadczył on, że p. Bartel położył wielkie zasługi podczas wojny i że nikt w Sejmie niezdolny był go obrazić.

Warszawa, 17. grudnia. (Tel. G. P.) Posiedzenie Sejmu. Izba przystąpiła do dalszej rozprawy nad wnioskiem o postawienie w stan oskarżenia byłego ministra Kucharskiego.

Poseł Ballin (niezależna partja chłop.) dowodzi, że winien tu jest nie sam Kucharski, lecz jego koledy ministerialni i dlatego należałoby oskarżyć przedewszystkiem byłego premiera Witosa i posła Korfanteo. Stronnictwo mówcy głosować będzie za wnioskiem, gdyż wykazuje on ludowi zginięły ustroj kapitalistyczny.

P. S. L. wstrzymało się od głosowania.

Poseł Brodacki (PSL) oświadcza, że klub jego żądał w komisji uzupełnienia dowodów, a mianowicie zbadania, czy zaliczki ze skarbu państwa należy uważać za pożyczki czy za wkłady. Ponieważ komisja wniosek ten odrzuciła, stronnictwo mówcy wstrzyma się od głosowania.

Mowa posła Marka.

Poseł Marek oświadcza, że w sprawie tej nie ma mowy o jakichkolwiek politycznych wykroczeniach. Posłowi Kucharskiemu czynione są zarzuty czysto materialnej natury, które jedynie sąd ma rozstrzygnąć. Sam list Kucharskiego do P. K. O. wystarczy, aby zastanowić się nad tem, czy ocenę jego nie przekazać trybunałowi stanu. Były minister Kucharski wyraźnie zawiadomił, że chce iść zakładem żyrodowskim na rękę, a ponieważ wówczas kredyty w markach dawała tylko P. K. O., więc do niej odesłał towarzystwo żyrodowskie, a nie do właściwego Banku państwa P. K. K. P., która dawała je-

dynie pożyczki w złotych. W liście do P. K. O. pisze b. minister Kucharski, że ministerstwo zobowiązało się poprzeć uzyskanie pożyczki na jak najdogodniejszych warunkach. Jest to więc świadome dewaluowanie marki polskiej na rzecz grupy obcych kapitalistów. W końcu żąda mowca oddania sprawy min. Kucharskiego trybunałowi stanu.

Pos. Poznański (Związek chłop.) uważa, że na tę sprawę należy patrzeć pod kątem widzenia wielkiej odpowiedzialności, jaka ciąży na posłach. Całe społeczeństwo patrzy, jak się ten Sejm wypowie w tej sprawie. Mowca dowiedział się z wielkiem zdumieniem od posła Dobrzańskiego, że Z. L. N. chce wziąć na swe barki zarzut i obawiając się wyroku trybunału stanu broni w tej Izbie posła Kucharskiego. Klub mówcy oświadcza się za wnioskiem komisji.

Pos. Chruści (Klub ukraiński) za-

powiada, że klub jego głosować będzie za wydaniem posła Kucharskiego.

Pos. Romocki (Ch. N.) wyjaśnia, że istotnie jako referent podkomisji budżetowej wyraził się, iż państwo poniosło stratę. Później nabrał mowca przekonania, że chodzi o akcję polityczną, która ma uderzyć w człowieka przed jego zasądzeniem.

Po końcowym przemówieniu referenta p. Moraczewskiego stwierdził marszałek dostateczne quorum i zarządził na życzenie Izby imienne głosowanie.

Głosowało posłów 346. Białych kartek oddało 32 posłów, które to głosy w myśl regulaminu obrad nie są liczone. Za wnioskiem głosowało 175 posłów, przeciw 139. Wniosek nie uzyskał zatem kwalifikowanej większości i został odrzucony.

Na tem obrady zakończono do następnego posiedzenia, które odbędzie się jutro.

Zwycięstwo prem. Grabskiego.

Przeszedł wniosek p. Diamanda, przyznający rządowi 3 miesięczne prowizorium budżetowe.

(Telefonem od nasz. korespondenta).

Warszawa, 17. grudnia. (Z.) Dzisiejsze posiedzenie komisji budżetowej było poświęcone reasumacji uchwały w sprawie skrócenia czasu, na jaki ma być ustanowione prowizorium budżetowe na rok przyszły, tj. z trzech miesięcy na jeden miesiąc. Na posiedzenie przybył premier Grabski.

Przed przystąpieniem do głosowania zabrał głos poseł Jaroszyński składając oświadczenie, że wnosząc o skrócenie czasu prowizorium do 1 miesiąca kierował się względami natury rzeczowej i że obecnie będzie głosował przeciw reasumacji.

W głosowaniu wniosek o reasumację uzyskał 12 głosów przeciw 7 głosom. Wołec reasumacji uchwały o podtrzymanie tekstu ustawy o udzielenie 3-miesięcznego prowizorium przez p. Diamanda, poseł Rymar postawił wniosek o ustanowienie prowizorium na czas 2-miesięczny w formie poprawki do tekstu ustawy. Wniosek ten upadł. Następnie 12 głosami za przeciw 8 głosami przeciw przeszedł wniosek posła Diamanda o ustanowienie 3-miesięcznego prowizorium.

W dalszym ciągu posiedzenia komisja załatwiła w drugim czytaniu budżet Sejmu i Senatu na rok 1925.

„Zgodzą się tylko na wydatki niezbędne”.

Na posiedzeniu komisji budżetowej zabrał głos min. Grabski, który zaznaczył, że zwiększone wydatki muszą być uzależnione od poprzedniego pokrycia w zwiększeniu dochodów. W przedłożonym budżecie na rok 1925 niektóre pozycje dochodów potraktowano zbyt optymistycznie. „Widzę przed sobą wydatki, a które musi się znaleźć pokrycie. Zgodzę się jednak tylko na takie wydatki, które uznaje będą za niezbędne. Ogólnie mówi się, że z powodu złego położenia gospodarczego nie można podwyższyć dochodów. Rzeczą Izby jest przekonanie się, czy pesymizm ten jest uzasad-

niony. W piątek rozpocznie się w komisji debata nad dochodami. Zjawie się wówczas na posiedzeniu i przedstawię dokładne sprawozdanie. W razie potrzeby uczynię to jutro. Są zapatrywania, że pokrycie tych nieprzewidzianych wydatków może być tylko pożyczka zagraniczną. Muszę zaznaczyć, że chociaż są widoki na uzyskanie takiej pożyczki, to jednak uzależnienie równowagi budżetowej od uzyskania tej pożyczki utrudnia widoki na jej uzyskanie.

Na tem zakończono posiedzenie komisji.

Posiedzenie

Senatu.

Doskonały stan naszego budżetu.

Będziemy mieli o 2 milj. złotych więcej dochodu, niż preliminowano w lipcu.

Warszawa, 17. grudnia. (Tel. G. P.) Posiedzenie Senatu. Dwie ustawy o ratyfikacji konwencji pocztowo-telegraficznej oraz kolejowej z Sowietami przyjęto bez zmian.

Przystąpiono do obrad nad dodatkowym kredytem na rok bież.

Sprawozdawca gen. budżetu sen. Buzek przedstawił ogólny plan naszej gospodarki państwowej stwierdzając, że co się tyczy dochodów, to z przyjemnością należy stwierdzić, że rozwijają się one lepiej, niż można było przewidywać. Ogólna suma dochodu w r. 1924 będzie o jakie 2 miliony zł. większa, niż ją preliminowano w lipcu. Wydatki wykaza o 40 milj. mniej, niż przewiduje ustawa lipcowa, naogół więc sytuacja finansowa przedstawia się korzystnie.

Co innego z sytuacją gospodarczą. Sen. Buzek konkluduje, że musimy myśleć o zmianie naszych stosunków kredytowych i uposażeniu naszych warstw w nowoczesne urządzenia, gdyż pod tym względem jesteśmy w gorszym położeniu od naszych przyjaciół zachodnich i to utrudnia nam znaczne konkurencję. Równowagę może nam zapewnić odpowiedni eksport produktów rolniczych. Konieczne jest stosowanie takiej polityki, która może uczynić rolnictwo bardziej intensywnym.

Sen. Wurzel w imieniu Koła żyd. złożył oświadczenie, że klub jego będzie głosował przeciw budżetowi.

Sen. Woźniński przemawiał za poprawką o przywrócenie w budżecie min. oświaty 100 zł., skreślonych przez Sejm, oświadcza, że z chwilą, gdy min. Miklaszewski ustąpił stawia ten wniosek, aby nawet tak drobnej sumy nie skreślać z budżetu oświaty. W głosowaniu przyjęto powyższy wniosek oraz referat, aby wprowadzić zmiany w art. 1., 2. i 3. ustawy skarbowej.

Na tem posiedzenie zamknięto.

SEN. KOMISJA SKARBOWO-BUDŻETOWA.

Warszawa, 17. grudnia. (Tel. G. P.) Sen. komisja skarbowo budżetowa po wysłuchaniu ref. sen. Buzka postanowiła projekt ustawy o przekazywaniu podwyżek z opłat wywozowych w r. 1924 na popieranie organizacji rolniczych i kultury rolniczej odrzucić z uwagi na to, że sprawa ta stała się nieaktualna. Później przyjęła komisja projekt ustawy o zmianie opłat przewidzianych w ustawie i ochronie wynalazku.

Z sali koncertowej.

Wieczór pieśni St. Korwin-Szymanowskiej.

Lwów, 17 grudnia.

Odnaczający się bardzo atrakcyjnym programem recital znakomitej pieśniarki St. Korwin-Szymanowskiej zapełnił szereg salę Tow. muzycznego. W budzącej ogólne zainteresowanie produkcji reprezentowane były rozmaite epoki kompozytorskie, utwory w stylu klasycznym, romantycznym i modernistycznym, niezapomniano nawet o ponętym dość odłamie twórczości w charakterze egzotycznym, który znalazł swój wyraz w 4. „Ustach Japońskich” P. Perkowski. Talent odtwórzy wybitnej pieśniarki, wnikający na podstawie głębokiego zrozumienia, niezwykłej finezji w cieniowaniu frazy i również doskonałej (niemniej w tekstach francuskich i niemieckich) dykcji tak subtelnie w interpretacji kompozytorów, stworzył ponownie z tego barwnego programu wiązaną porywających audytorium okazów sztuki wokalne, podanych z wykwinnym smakiem artystycznym i z tym wdziękiem właściwym koncertancie, potęgującym nie tylko pozornie walory niektórych dzieł drugorzędnych.

Do pierwszorzędnym natomiast w programie onegdajszym utworów — wszak o ocenie dzieł klasycznych lub Schuberta oczywiście nie może być mowy — należały bezsprzecznie „Chants de la vieilles France” pieśni nadzwyczajnie zajmujące ze względu na archaizm koloryt, oryginalny układ i siłę uczucia. Popisową w swoim rodzaju jest zwłaszcza śliczna piosenka z XV. wieku „Gentils galants de France”. W następnej serii interpretacji świetnie wypadła pieśń Schuberta „Am Meer”, a serdeczne niemniej oklaski towarzyszyły wykonaniu bardzo nastrojowych, pisanych do zajmujących tekstów japońskich utworów Perkowski. Czy nie można by je nazwać „Szkicami”?

Teksty do M. Ravela „A l'ame de Ronsard” i do M. Delage'a pieśni hinduskiej wymagają — gdy chodzi o pierwotność pomysłu — pewnych komentarzy: pierwszy musiał być napisany pod wpływem słynnych słów klasika „Animula

APOLLO

1924

17. XII.

1924

APOLLO

WIELKA PREMIERA

współczesnego, do łez wzruszającego dramatu erotycznego, przedstawiającego martyrologię kochającej kobiety, według powieści Bazana „Calvaire d'Amour”, w jednej serii 7 akt p. l.:

MATRA, NIEWOLNICA I ROCHANKA

Główne role kreują: NATALJA LISIENKO i jej nie równany partner N. RYMSKIJ.

83.7

Z życia prowincji.

Kronika drohobycka.

(Od naszego korespondenta.)

Drohobycz, w grudniu.

Niezadowolenie średnich i małych rafinerów. Związek średnich i małych rafinerów, z którym już dość dawno nawiązano nieoficjalne rokowania celem wciągnięcia go w krąg interesów kartelu, doszedł do przekonania, że te porady parły miały widocznie na celu uspienie czujności Związku.

Wobec tego wśród większości średnich i małych rafinerów przeważa zdanie, aby zostać poza kartelem i prowadzić niezależną politykę handlową.

Sądzą, że wyszłoby to tylko na korzyść konsumentów, którzy od kartelu niczego korzystnego dla siebie oczekiwać nie mogą!

Kronika tarnopolska.

(Od naszego korespondenta.)

Tarnopol, w grudniu.

Zjazd wojew. lekarzy weterynaryjnych ósmy z rzędu odbył się 21. i 22. z. m. w Tarnopolu. Połączono z nim kurs mieszoznawstwa, prowadzony przez docenta Akad. wet. dra Alfreda Trawińskiego. Oddział zawodowy lekarzy weterynaryjnych w tym województwie prowadzi intensywną pracę na polu szerzenia wiedzy i nauki, tudzież obrony stanu. Na zjeździe inspektor wet. Miecik podjął myśl zakupu przez członków oddziału tarnop. jednego samolotu dla naszej armii, dla którego celu bezzwłocznie zebrano 1.000 zł. i ogłoszono odezwę na zbiórkę, po której spodziewać się należy, że sami lekarze weterynaryjni w Polsce, których jest zwyż 1000 zbliżą się na zakupno jednego samolotu kosztu 30—35.000 zł.

Dowódca 12 dywizji pułk Marjański mianowany został generałem brygady.

Wieczór św. Mikołaja odbył się w sali kina „Uranij”. Do licznie zebranej młodzieży przemówił gorąco ks. Klementowski poczem nastąpiły produkcje chorałowe, muzykalne i — najgoręcej oklaskiwane — taneczne.

Koło Polonistów akonstytuowało się na ostatnim posiedzeniu T. N. S. W. w Tarnopolu. Ogólne zainteresowanie i zgłoszone odczyty świadczą o potrzebie założenia tej ważnej dla sprawy narodowego wychowania placówki.

„O zagadnieniach artystycznych chwili” mówił w sali odczytowej T. N. S. L. dr. Jacek Jedliński, otwierając cykl wykładów pod tym tytułem prelekcją p. t. „Najgroźniejszy rywal teatru”. Sala była pełna.

mea vagula, blandula”, a drugi, zaty ulowany jako „Chant hindou”, jest dosłownym tłumaczeniem wiersza Heine o „Ein Fichtenbaum steht einsam im Norden auf Kahle Höhe”. Więc przekład. Do najpiękniejszych utworów należała pieśń O. R. Spighi'ego „Canto armeno” (w przekładzie polskim St. Korwin-Szymanowskie) a do najefektowniejszych (inny superlatyw byłby niemiły)

„Seguedilla” M. de Falla, już u nas znanego. Wywdzięczając się za liczne oklaski dorzucił koncertantka kilka dodatków nadprogramowych, czyli pieśni polskich.

Znakomity, wzorowo piękny i artystyczny akompaniament pianisty p. D. A. E. Seibergera przyczynił się w wysokim stopniu do wielkich sukcesów wtorkowego wieczoru.

Fr. Neuhauser.

Z przemysłu

naftowego.

Z DZIAŁALNOŚCI KARTELU.

Lwów, 17. grudnia.

Centralna Dyrekcja Państw. Zakładów Naftowych w Warszawie zażądała od tych urzędników, którzy zostali niedawno wydani przez agencję we Lwowie, aby, o ile chcą otrzymać posady w biurze kartelu, zrekli się prążeń przeciw „Polimowi”, przyznanych im wyrokiem sądowym I instancji.

Przyjęcie ich do kartelu uzależnił p. dyr. Hoffman najwyraźniej od wyższego warunku.

Z. G. R. O. M.

Lwów, 17. grudnia.

Oficjalna nazwa kartelu naftowego opiewa: „Zjednoczenie Gospodarcze Rafinerii Olejów Mineralnych” — Spółka z ogan. odpow.

PERSPEKTYWY EKSPORTU DO KRAJÓW SASIEDNICH.

Lwów, 17. grudnia

Przy ocenie widoków eksportu produktów naftowych z Polski, będącego przedmiotem odrębnego traktatu porozumiewawczego między firmami, najbliższej odnośnie do krajów sąsiednich na razie wyglądają nadzieje na odzyskanie rynku czeskiego, którego wszechwładnym panem stał się „Standard Oil Comp.” Korzystniej nieco przedstawia się sytuacja w niemieckiej Austrii, która wprowadzi większość swego zapotrzebowania na przetwory naftowe pokrywa na razie w Rumunii, jako tańszej, niemniej jednak przy żywej propagandzie handlowej uda się eksportowi naszemu rynek ten podporządkować swoim interesom.

Przyznać bowiem należy, że pomimo nieustannego jeszcze rozstroju w naftiarstwie, praktyka pod względem jakościowym, nawet przy dzisiejszym wcale nie nowoczesnym urządzeniu czynnych rafinerii może jeszcze iść w zawody z każdą zagraniczną wytwórczością naftową.

NADESLANE.

PRAKTYCZNE PODARKI
DLA PAŃ na Gwiazdkę.

ANTONI UWIERA

Lwów, ul. Halicka 10.

Przez cały grudeń ceny

8334 wszystkich artykułów

ZNACZNIE ZNIŻONE.

Fejleton „Gaz. Por.” z d. 17. XII 1924.

ROBERT HICHENS.

8

Flet zaczarowany.

Tłum. z angielskiego Elma.

(Ciąg dalszy).

Słońce wysoko już stało na niebie, kiedy Mohammed dał znak do postoju. Stanęli w jarze obrosłym cierniami, których gęste krzewy, osypane złotem i śnieżno-białym kwieciami przysłaniały ich oczom liczne złomy skały, rozsianych dokoła. Reszta karawany posunęła z obozem naprzód ku Tetuan. Renfrew dopomógł Klarze zejść z konia.

Osunęła się na rozścielony sobie wśród przepychu kwiatów dywan wzorzysty. Ogromny biały parasol, zatknięty w ziemię, chronił leżącą przed żarem słońca. Renfrew spoczął u stóp jej z fajeczką. Mohammed, tłumacz i jeden z ludzi niosących juki podręczne, przyszedł nieco opodał pod drzewem i jeli

zabawiać się kartami. Klara chłodziła się ogromnym hiszpańskim wachlarzem, na którym barwy najkrzykliwsze w najzgodniejszej z sobą harmonii. Zadawała się bardzo zmęczona jeszcze. Odgłos stapania mułów i miłki po chwili i cisza z padła, przerywana jedynie brzęczeniem owadów.

— Czy niezbyt męcząca to dla ciebie droga, Klaro? zapytał Renfrew.

— Nie, Desmy. Mogę w Londynie powtarzać role po sześć godzin z rzędu, mogę i tutaj sześć godzin z rzędu przesiedzieć na siodle.

— Ale — wyglądasz bardzo zmęczoną, kochanie.

— Bo, jak ci to już mówiłam, niepotrzebnie usnęłam tej nocy.

— Co — Co to ma znaczyć?..

Przeclągnęła się na dywan z świadomością siebie wdziękiem kobiety, co giętkość swych ruchów i prężność ciała zdołała doprowadzić do perfekcji ćwiczeniem ich dla sceny w pozach wszelkiego rodzaju. Poczem, oparłszy twarz na dłoń, rzekła:

— Znalazł się za powrotem o siebie w ciemnościach namiotu, usnęłam, Desmy, z ustawiczną jednak świadomością, że śnię na jawie. Zdawało mi się, że słyszę wciąż wycie szkała i tupot naszych mułów. A jednak — spałam istnie.

— Jakże zdawałaś sobie z tego sprawę?

— Powiem ci zaraz:

Nocne zjawisko.

— Wiatr uchylał od czasu do czasu zasłonę mego namiotu i z każdym jej drgnieniem widziałam po obu stronach namiotu wąskie rąbek przestrzeni, tu i tam krzak jakiś, to znów polyskującą w promieniach księżycowych i kołysaną powiewem drobną połączyć trawy lub szybko pomykający cień psa, co gonit w kierunku wsi. Lecz naraz powiew silniejszy określił płótno zasłony i wstecz ją odwinął, tak, że właśnie przez chwilę stanęło owoce. I wtedy ujrzałam wyraźnie rysującą się na tle nocy postać człowieka niezwykle słusznego wzrostu: stał tuż u wejścia namiotu.

— Zapewne jeden z żołnierzy? — Jakże ja to wiedzieć mogę, skoro byłam uspiona.

— Myślisz więc, że to wszystko było tylko snem?

— Myślę, że spałam, a rada-bym, żeby mój sen nie był zmożył tej właśnie nocy.

Zwróciła na męża przepastne swe oczy, unosząc w górę wachlarz o barwach jaskrawych i przysłaniając nim sobie cały dół twarzy. Widział, że śledzą go te oczy, jak śledzą przybysza w tragedii antycznej argusowe spojrzenia, rzucane z wyżyn szanica broniącego dostępu do grodu — i zaczął zadawać sobie pytanie, czy nie gra mu też ona w biały dzień ukartowanej wplawki roli. Na wskazującym palcu ręki, trzymającej wachlarz, łamała blaski tęczyowe przepyszną czarna perła, ujęta w wąski rąbek złota. Renfrew zauważył u niej klejnot ten już dawno, kiedy na scenie wznosiła w dłoni mordercze narzędzie, którym jej autor usmierdził rozkazywał człowieka, co serce nie ośmielił jej w dani.

(C. d. n.)

Z dnia.

Ujarmiony duch...

Lwów, 17. grudnia.

Nie mam pretensji do znanstwa sztuki malarskiej... nie odważam się na wypowiedzianie sądów w tej mierze, kategoryzowanie twórców, szkół...

Dość mi na tem, że barwne płótna i kartony budzą we mnie wrażenia miłe lub głębokie, zajmują mnie i zaciekawiają, dając mi pewną sumę przeżyć... Wdzięczna im jestem za radość, jaką we mnie budzi widok słońca, uchwyconego na igrasce z wiązanką złotych kwiatów, szczęśliwe połączenie barw, linii... wystarczy mi, że każdy obraz łśni mi się, jak klejnot, odbłaskiem duszy swego twórcy...

To też jeśli dziś wspomniam na tem miejscu o Wystawie gwiazdkowej w Towarzystwie Sztuk Pięknych, to nie mam zupełnie zamiaru wdierać się w atrybucje krytyka sztuk plastycznych...

Na Wystawie tej uderzyło mnie co innego... Oto te małe kartki umieszczone pod obrazami... Rzeczają one ciekawe światło na stosunek cen dzieł sztuki do wytworów przemysłu, zwłaszcza w zakresie artykułów luksusowych... Kwiota, za jaką nabyć można obrazy pierwszorzędne pędzla, wystarczyłaby za ledwie na zakupno bardzo skromnej toalety, czy klejnociku...

I to spostrzeżenie jakoś dziwnie mnie zasmuciło jako znamienny duch czasu.

J. P.

O czem piszą.

Przyjaźń francusko-ros. w świetle prasy franc.

Lwów, 17. grudnia.

(jp.) Nie wszyscy we Francji są zachwyceni nowo zawartą przyjaźnią ze Świątami. Świadczą o tem artykuły masy, wypowiadające poważne wątpliwości co do efektów tego zbliżenia, a Clement Vautel ujmuje te wątpliwości w „Le Journal” w następujący komiczny sposób:

Towarzysz-ambasador Krassina mówi nam wiele bardzo przyjemnych rzeczy na temat odnowienia przyjaźni francusko-rosyjskiej, na temat tej osobistej radości, jakiej doznaje z oglądania ponownego tej pięknej Francji, córy wolności, i zapewnia nas, że nie jest jego zadaniem mieszać się do naszej polityki wewnętrznej i że się do niej mieszać nie będzie.

Bardzo to pięknie. Lecz tymczasem rząd przezeń reprezentowany, zajmuje się naszą polityką wewnętrzną, i to nie na żarty...

Instrukcje, nadsyłane z Moskwy do wojującego komunizmu francuskiego każą mu się jak najszybciej organizować na „wielki wieczór”. Dają jak najdokładniejsze przepisy propagandy nowej ewangelii, tworzenia w nieświadomości społeczeństwa kapitalistycznym komórek i oddziałów, słowem komunistycznej organizacji tajemnej i potężnej. Organizacja ta ma objąć całe nasze życie: wieś i miasto, przemysł, handel, nie zapominając naturalnie o armii...

Chealbyśmy wiedzieć — zapytuje Cl. Vautel — jak Jego Ekscelencja zamierza pogodzić swoje obietnice neutralności z pobudkami rewolucyjnymi, wysyłanymi z Moskwy?

Być może, iż odpowie, że mu nie o tem wiadomo...

Ale cóż to za ambasador, który nie jest poinformowany o zamiarach swojego rządu. A może odpowie: Nie mieszajmy ze sobą dwóch rzeczy różnych... Mój rząd chce obalić waszą wstrętą Republikę, to prawda, ale co do mnie to moja misja polega na tem, abym tymczasem, zanim cios zostanie wymierzony, mówił wam rzeczy przyjemne z uśmiechem dyplomatycznym...

Jednym słowem, bolszewizm jest jak ten satyr z bajki, którego oddech jest raz zimny, a raz gorący, ale zawsze jest tym złowrogim podmuchem, który rozdmuchuje niebezpieczny ogień.

ADWOKAT
Dr. HENRYK RECHEN
i Dr. MAKS ETTINGER

przenieśli biuro do rzeczywistości przy
ul. Kopernika 14. 8661

Na Gwiazdkę po cenach zniżonych!

Bieliznę, Krawaty, Obuwie wiedeńskie, Kapelusze włoskie, Rękawiczki angielskie, Kamizelki, Kurtki, Bundy oraz mnóstwo praktycznych podarków dla Pań i Panów

poleca

8642

AMERICAN HOUSE, Lwów, Kopernika 5.

OSWOJONE ŁASICE.

Łasice, zwierzątka z natury niezmiernie płochliwe, zdołano ułaskawić w pewnej farmie na Alasce, poświęconej specjalnie hodowli zwierząt, dostarczających futer. Gryzonie te żyją w takiej poufałości z właścicielami farmy, że chodzą mu po karku, nie przeczuwając, że wkrótce ozdobią ten kark w postaci kołnierza futzanego.

Ze sportu.

U progu sezonu narciarskiego.

POMYŚLNY ROZWÓJ. TRUDNOŚCI NATURY EKONOMICZNEJ. — ZNIŻKI KOLEJOWE. — POMYŚLNY ZWROT NA POLU ORGANIZACJI. — OWOJNA PRACA KOMISJI SPORTOWEJ. — NAJBLIŻSZY PROGRAM.

Lwów, 17. grudnia.

Narciarstwo należy bezspornie do najpiękniejszych i najszlachetniejszych dziedzin sportu. U nas dokonał się rozwój sportu narciarskiego prawie przez noc. Do niedawna jeszcze wywoływało ukazanie się sportowca uzbrojonego w kijek i narty ogólną sensację i podziw, dzisiaj należy gibka postać narciarza do powszechnych zjawisk zimowego krajobrazu. Z chwilą, gdy pierwsze śniegi okryją całunem ziemię, opustoszałe dotychczas wzgórza i doliny roją się od adeptów sztuki narciarskiej — wiek i płeć nie odgrywa roli — a pociągi zdążające w kierunku białych stoków Karpāt wykazują znaczną wzmogłą frekwencję. Mimo stosunkowo szybkiego tempa, w jakim posuwa się rozwój naszego sportu narciarskiego, daleko mu jeszcze do stanu, w jakim powinien się znajdować z racji swych dogodnych warunków. Długotrwała zima, obfite opady śniegowe, tereny, nie ustępujące pięknością i jakością słynnym zagranicznym, są idealnym wprost podłożem dla bujnego rozwoju narciarstwa. Jeśli sport ten nie zyskał jeszcze tej popularności, na jaką zasługuje, to przyczyną tego jest przede wszystkim ciężka sytuacja ekonomiczna, w jakiej się chwilowo znajdujemy. Uprawianie narciarstwa jest dzisiaj luksusem. Obok przybrorów wymaga ono odpowiedniego odziewu, obuwia, ortezy, no i środków na urządzenie wycieczek. Jak widać, koszt na dzisiejsze czasy nie byle jakie. Podczas gdy kluby starają się przyjąć członków swym z pomocą przez ułatwienie w zakupach przyborów i budowanie schronisk noclegowych, to wszelkie schrania o uzyskanie zniżek kolejowych rozbijają się o bezrozumni opór odpowiednich czynników. Spodziewać się należy, że z czasem nasze władze kolejowe zrozumieją, że wzmogła frekwencja choćby ulgowych pasażerów, leży przede wszystkim w ich własnym interesie. Brak zniżek kolejowych tworzy dzisiaj jedną z najpoważniejszych przeszkód w rozwoju narciarstwa.

Wiele pozostawiała też do życzenia organizacja wewnętrzna naszego sportu narciarskiego. O ile synotom nie mylą, to rok obecny przyniesie nam w tym kierunku decydujący zwrot na lepsze. Zasiłki w tem przedewszystkiem Komisji sportowej P. Z. N. któ-

ra osiadłszy we Lwowie, zabrała się energicznie do dzieła. Komisja sportowa w składzie: przew. p. inż. Jakubski, zast. p. mjr. dr. Fuchs, sekr. p. Meścicki, dalej pp. dr. Rucker, W. Kuchar i pięciu członków zamiejscowych dokonała szeregu przełomowych prac, które pchną ruch narciarski na właściwe tory. Do najważniejszych postanowień należą: polzłaz zawodników na klasy (3 klasy), przyczem segregacja nastąpi na podstawie dotychczasowych wyników; uregulowanie kwestii zmiany przynależności klubowej, unormowanie rodzajów zawodów itd. Szczupłe ramy nie pozwalają nam niestety na bliższe zajęcie się powyższymi postanowieniami, ograniczymy się jedynie do stwierdzenia, że regulamin znajduje się w druku i zostanie przez Zarząd Główny w Warszawie rozestany do wszystkich klubów. Komisja sportowa wystosuje w najbliższym czasie do wszystkich towarzystw wezwanie przeprowadzenia rejestracji i klasyfikacji zawodników. W roku obecnym utworzone zostanie także Kolegium Sędziów, którego członkowie podlegać będą bezpośrednio Komisji sportowej.

W końcu słów kilka poświęcić musimy tegorocznemu sezonowi, który zapowiada się bardzo bogato. Mistrzostwa Polski odbyją się w dniach 31. I. i 2. II. w Krynicach. Na drugą połowę lutego projektowane są między innymi zawody w Zakopanem. Na lokalne imprezy złożą się zawody I. L. K. S. Czarni 4. I. 1925, dalej zawody Pogoni i K. T. N. Mistrzostwa Lwowa urządzają Czarni z końcem lutego. W celu umożliwienia ćwiczenia skoków wybudował K. T. N. na „Kaiserwaldzie” skocznię, mającą tę niedogodność, że nadaje się jedynie dla bardzo dobrych, rutynowanych skoczków. Pertraktacje o uruchomienie skoczni na Żelaznej Wodzie są w pełnym toku, należy się spodziewać, że Magistrat i tym razem pójdzie sportowcom naszym na rękę. Jeśli chodzi o widoki naszych lwowskich zawodników, to szanse w biegach są nie złe, natomiast skoki przedstawiają się bardzo słabo. Naogół zapowiada się w roku obecnym bardzo silny ruch narciarski, można się spodziewać powiększenia liczby uczestników o jakie 50%. Podniecającym objawem jest żywy udział młodzieży.

N. S.

Proszę o głos!

Emeryci „zaborczy” i polscy.

Lwów, 17. grudnia.

Sprawa pokrzywdzenia emerytów t. zw. „zaborczych” na niebawem wejdzie przed forum Sejmu, dlatego uważam za wskazane poinformowanie opinii publicznej, na czem ta krzywda polega.

Pominawszy na razie mizerję materialną, ogromną krzywdę wyrządzono tym emerytom moralnie, określając ich jako „niepolskich”, podczas gdy ich młodzi koledzy, którym jeszcze pięć lat do wysłużenia przy rządzie polskim pozostawało, otrzymali „chrzest polskości” i pełną emeryturę.

I dlaczegoż to ci emeryci, o kilka lat starsi służbę nie byli polscy? Czy synowie ich nie walczyli w Legionach, nie bronili Lwowa i Wschodniej Małopolski? A oni sami, czy małe zasługi ponieśli około utrzymania ducha polskiego w zaborze austriackim?

Każdy myślący człowiek przyzna, że właśnie w interesie idei Państwa polskiego leżało, aby do służby państwowej w b. Galicji wstępowali Polacy i aby ich miejsca z konieczności nie zajęli Niemcy i Czesi. Jakbyś ty zresztą dziś wyglądali gdybyś nie mieli przy tworzeniu się Państwa wyszkolonych austriackich urzędników i wojskowych? Wiadomo, że inne stosunki panowały w dwóch innych zaborach, gdzie zwłaszcza na wyższych stanowiska przysyłano obcych w celach wynarodowienia, nie można więc tym i tamich brać pod jeden strychulec.

A teraz kwestia materialna.

Jak wiadomo tym emerytom II-giej kategorii przyznano 75% tego, co „polscy” dostają — ale tylko na papierze, w rzeczywistości dostają oni ledwie 40% tego, co drudzy.

Ow „trik” wykoszlawienia ustawy sejmowej, przeprowadzili pewni referenci ministerjalni, chcący się odnaczyć w ten sposób, że emerytów „zaborczych” zaszeregowano do niższego stopnia płac, a „polskich” krótko przed spensjonowaniem zaawansowano.

Gdy niewinnie kogo skazają, wszystkich to porusza, bo każdego to może spotkać — gdy tysięcy starców, wdów i sierót ginie z głodu i zima — wszyscy tylko nad tem ubolewają i prędko zapominają, bo nikogo to samo spotkać już nie może, gdyż nikt więcej do grona tych emerytów nie wejdzie. Jednakowoż zdrowie etyczne społeczeństwa domaga się naprawienia niesprawiedliwości, a historia uczy, że krzywda mści się na krzywdzicielach.

Jeden za wszystkich.

Trup dziecka, zakopany w piwnicy.

Tragedja służącej przy ul. Wotyńskiej.

Lwów, 17. grudnia.

(t) Mieszkanka domu przy ul. Wotyńskiej 35, Maria Dąbrowska, zauważyła przedwczoraj w ustronnym kącie piwnicy służącą jednego z lokatorów kamienicy, 22-letnią Honoratę Starkównę, wijącą się w bólach. Pytana o przyczynę, odpowiedziała, iż ma bóle żołądkowe. Po powrocie do mieszkania Starkówna położyła się do łóżka. Pracodawczyni jej wydała się ta choroba podejrzana. Obie kobiety zeszły do piwnicy i przy pomocy haczyka we wskazanym przez Dąbrowską miejscu odkopały w głębokości 25 cm. zwłoki noworodka.

Dochodzenia policyjne wykazały, że ciałem dziecka jest naręczony Starkówny, Michał Kapij, obecnie służący przy wojsku.

Starkówna podała że w czasie cierpień porodowych nie zdawała sobie dokładnie sprawy z tego, co robiła i nie pamięta nawet, czy dziecko płakało. Pogotowie ratunkowe odwiozło ją do szpitala.

Adwokat Dr. LEON BRILL

przeniósł Kancelarię ze Sokala do Lwowa
8-56 ul. Sykstuska 25.

Z sali sądowej.

Wielki proces bolszew. szpiegów.

Echa zamachu na prochownię kleparów ską. — Maż umknął do Pragi czeskiej, żona na ławie oskarżonych. — Kelnierka w „Narodnej Hostynnicy“ poznaje „pana w butach“ i za dolary podejmuje się służby szpiegowskiej. — Dietrich i Sołoneńko. — Kradzież aktów mobilizacyjnych w Jarosławiu. — Jaworski kierownikiem szajki szpiegowskiej. — Dolarowa taksa na broń i amunicję. — Oskarżona, która przyznaje się „z sympatii“ do sędziego śledczego. — Przesłuchanie świadków. — Zeznanie brata oskarżonej.

Lwów, 17. grudnia.

(t) Jako epilog zbrodniczego zamachu na prochownię na polach kleparowskich rozpoczęła się wczoraj przed przewodnictwem r. Dukiet przed Trybunałem sędziów przysięgłych rozprawa przeciwko Annie Jaworskiej i Bartłomiejowi Boberowi. Oskarża prok. Gürtler, bronią oskarżonych adw. dr. Szewczuk i dr. Kijitz.

Już w czasie rozprawy przed sądem doarżnym nad schwytanymi podówczas sprawcami zamachu Dietrichem i Sołoneńką, rozstrzelanymi następnie na podstawie wyroku, stwierdzone zostało, że do zbrodniczej organizacji należeli Aleksander Piskiewicz recte Jaworski i jego żona Anna. Byli oni oboje inicjatorami i głównymi organizatorami tajnych czynów i zamierzeń szajki komunistyczno-szpiegowskiej. Jaworski zdołał umknąć i znajduje się obecnie w Pradze czeskiej.

Anna 2-o voto Jaworska, z domu Mulakówna, ma lat 27, gr. kat. wyzn., była „kelnierką w kawiarni „Narodna Hostynnica“. Jak sama zeznała w czasie śledztwa po skonfiskowaniu jej z Dietrichem, poznała w czasie procesu Św. Jurskiego, w którym maż jej, Aleksander, zasiadał na ławie oskarżonych.

Jakiegoś „pana w butach“, który zaproponował jej wstąpienie do organizacji szpiegowskiej. Po krótkim namyśle propozycję przyjęła i zobowiązała się za opłatą miesięczną 10 dolarów dostarczać wiadomości z dziedziny wojskowej.

Z podrzędnej początkowo posady szpiega przeszła widocznie później na stanowisko kierownicze, gdyż — jak sama zeznała —

wciągnęła do tajemnej pracy Sołoneńkę i Ślipkę,

którym sama wypłacała „zapomogę“ w kwocie 3 dolary miesięcznie. Dietrich zetknął się z nią po raz pierwszy w październiku 1923. I on wstąpił za jej namową do szajki i za wynagrodzeniem jeździł jako kurjer z różnymi poleceniami, dawanymi mu przez Jaworską.

1. grudnia 1923 skradziono w kancelarii referenta mobilizacyjnego 39 pp. w Jarosławiu

tajne akta mobilizacyjne, tworzące najistotniejszą część tajemnicy wojskowej. O kradzież tę podejrzewano sierżanta 39 pp., Antoniego Mulaka, brata oskarżonej. Anestzowany Mulak zeznał, iż siostra jego, Jaworska, nie utrzymywała z nim przedtem żadnych stosunków. W połowie r. 1923 nagle zbliżyła się do niego i zaczęła go często odwiedzać w Jarosławiu. Interesując się niedługożnacznie zajęciem brata w kancelarii wojskowej. Natarczywem naleganiem wymogła na niego

wykradzenie tabeli O. do B.

Gdy w kilka dni później zażądano od niego tej tabeli, Mulak pojechał do Lwowa po nią do siostry, lecz ta mu jej nie oddała, oświadczając, że jeszcze nie jest sfotografowana. Tabele te wzięły Jaworska niejakiemu Linkowi, u którego w czasie rewizji ją rzeczywiście znaleziono. Jaworska pracowała w dziale szpiegowskim obok męża, który był

kierownikiem zbrodniczej szajki.

Drugi oskarżony, Bartłomiej Bober, lat 37, rz.-kat., właściciel dorożki automobilowej, oskarżony jest o dostarczanie szajce materiałów wybuchowych, mianowicie 100 granatów ręcznych i 6 do 8 kg. ekrazytu, za co otrzymał od Dietricha 100 dolarów. Przy rewizji domowej

znaleziono u niego 6 granatów.

Za wskazówką Sołoneńki, a z polecenia Jaworskiego recte Clerowskiego zwrócił się w sprawie dostawy broni i materiałów wybuchowych do Bobera Dietrich. Zawartą została ior-

malna umowa i ustanowiony cennik, wedle którego

za karabin miało płać 3 dol., za rewolwer 5 do 7 dol., za granat 3 do 4 dol., za 1 kg. ekrazytu 8 do 10 dolarów.

Oskarżona do winy obecnie się nie przyznaje. Zachowuje się z pewnością siebie, odpowiada czasami z lekceważeniem. Na pytanie prokuratora, dlaczego skonfrontowana z Dietrichem przyznała się do wszystkiego, odpowiada, że uczyniła to za radą męża, który upewnił ją, że jako brzemienista nie stanie przed sądem dorażnym, oprócz tego „żał jej było sędziego śledczego“, który tak się napracował i namoził i chciała mu przez przyznanie zrobić przyjemność i sarysifikację. (dof. wnieł)

Przewodniczący r. Dukiet zmuszony był kilkakrotnie wezwać oskarżoną do porządku za jej nieodpowiednie zachowanie się przed sądem.

Oskarżony Bober również do winy nie przyznaje się. Bronię i materiałów wybuchowych nie gromadził. Granaty, które u niego znalezione przy rewizji miał dla celów rybackich i łowieckich (?), Dietricha i Sołoneńkę znał i stykał się z nimi jako współnikami do dorywawionych terenów myśliwskich. Jaworskiej nie znał i nigdy jej nie widział.

Po przerwie przystąpiono do przesłuchania świadków.

Pierwszy zeznał św. Witold Szezer biński funkcjonariusz Miedzyn. Tow. wagonów sypialnych. Świadek był współoskarżony w tej sprawie i siedział w więzieniu śledczym przez trzy miesiące. Śledztwo przeciwko niemu zastanowiono. Odpowiada z wolnej sto-

py. Bobera zna od r. 1918 i był jego współnikiem do tajnej kontrabandy spirytusu z Rumunii do Polski.

Świadek znał również Dietricha i Sołoneńkę. Zeznania jego nie przyniosły niczego istotnego.

Świadek Alojzy Gabrygel, rusznikarz Komendy Okręgowej Pol. we Lwowie, obecnie zasuspendowany. Był również współoskarżony. Na podstawie urzędowego aktu władzy Gabrygela, stwierdzającego, iż nadużyć w służbie nie popełnił, śledztwo przeciwko niemu zastanowiono. Na wniosek prokuratora jest przesłuchany bez przysięgi. Świadek podejrzany był o dostarczanie swemu dobremu znajomemu, Boberowi, materiałów wybuchowych i amunicji. W śledztwie zeznał Gabrygel przeciwko Boberowi bardzo obciążająco, posądzając go, iż celowo upił świadka i korzystając z jego nieprzytomności wykradł prawdopodobnie kilka granatów

z warsztatu, będącego pod dozorem świadka. Obecnie oświadcza Gabrygel, iż wówczas skłamał, gdyż był oburzony na Bobera, którego posądzal o sprawienie na swoim zeznaniami nie-szczęścia przez wpłatanie niewinnie do sprawy, z którą nie miała wspólnego.

Obecnie świadek zezna, iż Bober granatów u niego nie wykradł. Zresztą szkodliwym, przeprowadzone przez przełożoną władzę wykazało, iż ani jednego granatu w magazynie nie brakowało

i na tej podstawie zastanowiono przeciwko niemu śledztwo.

Wprowadzono świadka Antoniego Mulaka sierżanta 39 pp. z Jarosławia, brata oskarżonej Jaworskiej. Mulak skazany został w związku ze sprawą o-becną wyrokiem sądu wojskowego z 29. listopada za zbrodnię szpiegostwa na karę 5-letniego ciężkiego wię-

zienia, pozbawienia rangi i wydalenie z wojska. Świadek oświadcza, że skorzystał z przysługującego mu prawa i zeznać nie będzie. Prokurator stawia wniosek przesłuchania Mulaka na okoliczności nietyczące bezpośrednią siostrę.

Trybunał udał się na naradę i po powrocie ogłosił uchwałę odmawiającą wnioskowi prokuratora.

Na tem rozprawę odroczone.

KRONIKA.

PRENUMERATA: Miesięczna 4 zł. 25 gr. Z dostawą na miejscu lub przesyłką pocztową 4 zł. 50 gr. — Za granicą 5 zł. 50 gr.

TEATR WIELKI.

Czwartek „Trawiata“ (gość. występ Smirnowa i Szymanowskiej). Piątek „Złoto Renu“, 50% zniżki. Sobota o godz. 3.30 popoł. „Wisek i Wacek“ (przedstawienie dla młodzieży szkolnej). Sobota „Trubadur“ (abonament wazny).

TEATR MAŁY.

Czwartek „Miłość czuwa“. Piątek „Triumf medycyny albo Kłócka J. Romaina (premiera). Sobota „Triumf medycyny“.

TEATR NOWOŚCI.

Czwartek „Szampańskie kobiety“. Piątek „Szampańskie kobiety“. Sobota „Szampańskie kobiety“.

*

„Triumf medycyny“. W świetnej tej komedii, którą reż. Żytkiej przygotował na piątek, główne role grają pp. Rowińska, Sienkowska, Lorezyńska, Niemirycz, Rygier (wielkie pole do popisu), Tartakowicz, Zabielski, Sarnowski i inni. Piątkowa premiera szczególnie zainteresowanie wzbudziła nietylko w kręgach lekarskich, ale również wśród bywalców teatralnych, gdyż „Triumf medycyny“ poza swymi wielkimi wartościami artystycznymi posiada również humor i ciętą satyrę. Sądząc już po próbach należy się spodziewać, że komedia ta i u nas odniesie duży sukces.

„Wisek i Wacek“. Dawno już niedział nasza tak świetnie się nie bawiła, jak na tej przemiłej komedii Przybylskiego. Kasa wysprzedała wszystkie bilety, a oklaskom i śmiechom nie było

rzem Policji P., starają się na własną rękę uzyskać wiadomości o rzeczach zaszłych, a zatem dostępnych także dla pracowników innych dzienników, o ile ci zechcieliby się zająć naprawdę poszukiwaniem faktów, w jakiej codziennie obfituje życie miejskie, zamiast żywić mocno nerwowe pretensje do tych czy owych funkcjonariuszy P. P., że ci rzekomo nie poinformowali ich o tym lub owym incydencie. Te nerwowe żale wkraczają w sferę śmieszności i można kompromitując referenta kroniki „Dziennika Lwowskiego“, czyniąc wątpliwą jego „sprawność“ reporterską. Poczł osobliście amozje ubierać w szaty urojonej krzywdy? Nie wątpimy, że naczelny redaktor „Dziennika Lwowskiego“, a spirującego zawsze do tytułu pisma o wysokim poziomie etycznym, cieszący się w świecie dzienn. powagą, poświęcając te płaskie zapędy swego reporterów które w treści i formie bardzo się zbliżają do zwykłej denuncjacji i ludzko przypominają tzw. „Bromel“ — zawsze zawoadowską, nie cofającą się przed całkiem wulgą na inwektywą.

(t) Dzisiejsza przerwa w ruchu tramwajowym, trwająca 36 minut, spowodowaną była zepsuciem się transformatora w Elektrowni na Persenkówce.

Pożyczki państwowe na odbudowę budynków zniszczonych przez wojnę. W celu udzielenia pożyczek skryptycznych niskoprocentowych w granicach przyznanego na m. Lwów kredytu państwowego na odbudowę budynków zniszczonych przez wojnę, zorganizował magistrat Miejską komisję pożyczkową odbudowy. Poszkodowani, nie mogący z własnych funduszy przeprowadzić odbudowy, winni wnieść podania na icimularzach, które dostać można w I. dptcie magistratu II. p. Ratusz.

(t) Stan osobowy Generalnej dyrekcji poczt i telegrafów. W dyrekcjach poczt zajętych jest 897 osób, w urzędach pocztowych 11.731 urzędników i 12.328 niższych funkcjonariuszy.

Tragedja podczas dancingu w Warszawie. (Z) W domu baronowskiego w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 132 podczas „tańcującej herbatki“ zdarzył się tragiczny wypadek. Gdy towarzysstwo w najlepsze się bawiło, w jednym z bocznych pokoi zastrzelił się Władysław Komorowski, student praw. Żyje on jeszcze i przezywa w szpitalu, gdzie dokonano operacji. Motywa tego kręku nieznane.

Trzecia klasa wagonów sypialnych. Międzynarodowe towarzystwo wagonów sypialnych w Pradze zawiadomiło ministerstwo kolei, że zamierza wprowadzić trzecią klasę wagonów sypialnych.

Nagły zgon generała. (Z) Z Warszawy donoszą: Zmarł tu na udar serca gen. brygady Kraupa, b. dowódca 8 dyw. piech. w Modlinie.

Tragiczny wypadek artysty. (Z) Przy ul. Marszałkowskiej w Warszawie artysta kabaretowy Baczyński wskakując do tramwaju stracił równowagę i upadł. Stwierdzono złamanie kręgosłupa.

List pasterski do żołnierzy. (Z) Biskup polowy wydał z okazji Świąt list pasterski do żołnierzy, który przed wieczorzą wigilijną ma być odczytany.

ATA ZAŁAD FOTOGRAFICZNY
L. Wieleżyński
A. Tabiński
Lwów, Piekarska 1c. Tel. 27 92.
wykonuje zdjęcia stylowe, portrety, tableaux, przeżroczka, grupy, albumy i t. p. 8469

Tylko 14 dni. Celem umożliwienia P. T. Publiczności zakupu najlepszej jakości obuwia męskiego, damskiego i dzieciennego po cenach dotychczas nietylko niskich urządzam 14 dniową przedświąteczną reklamową sprzedaż.
JAKOB SCHITT.
Skład obuwia, Jagiellońska 12.

Czekoladki Gwiazdke
ozdobne do wieszania poleca
Fabryka Czekolady
JAN HÖFLINGER
WE LWOWIE 8581.
Sklep ul. Rutowskiego 8.

końca. W nadchodzącą sobotę o godz. 3.30 pop. powtórzenie „Wisek i Wacek“ dla młodzieży szkolnej.

„Lampa Aladyna“. Pod reżyserią G. Rasińskiego odbywają się codziennie próby ze sztuki Grubjńskiego pod powyższym tytułem. Premiera w poniedziałek.

Ostatni występ Smirnowa. Dziś w czwartek śpiewa znakomity artysta po raz ostatni w „Trawiacie“. Nie trzeba dodawać, że Smirnow i w tej operze jest niezrównany. Partnerką jego będzie Szymanowska.

ZABAWKI!

Koleje parowe, Kina pokojowe, Maszynki do szycia i t. p. piękne podarki na Gwiazdkę poleca „KLINIKALALEK“
Lwów, Halicka 21. 8625-8

DANCING CLUB, RYNEK 40. I. p.
Dziś we czwartek, dancing o g. 7.

Blizsza znajomość zawrę z każdą Panią reflektującą na jutro. Także Panie, które zechcą futra przerobić w mojej pracowni, będą zadowolone z mojej znajomości.
Zgłaszać się: Gronostaj ul. Akademicka 8. 7891-4

Do czego prowadzi zawiść zawodowa. We wczorajszym „Dzienniku Lwowskim“ ukazała się notatka kronikarska, insynuująca, jakoby jeden z podkomisarzy P. P., spokrewniony z naczelnym Redaktorem naszego pisma, spełniał „funkcje reporterskie“, udzielając nam informacji z pominięciem innych dzienników. Otóż stwierdzamy z całą stanowczością, że wspomniane informacje zawdzięczamy tylko sumiennemu spełnianiu obowiązków przez naszych referentów kronikarskich, którzy nie mając wspólnego z owym podkomis-

Ze świata.

Najstarszym tworem ziemskim jest jaszczurka zwana sfenodon, gdyż genealogia jej sięga 8 milionów lat. Zwiastuje to życie w niewielkiej ilości na wybrzeżu Nowej Zelandji. Przedstawia mieszankę krokodyla, węża, żółwia i jaszczurki i jest zdaje się żyjącym jeszcze przodkiem wspomnianych gadów, które z biegiem stuleci wyodrębniły się. Dinosaur i inne zwierzęta przedhistoryczne są znacznie młodszymi, od tego żywego potomka prastarych dziejów.

Bolszewizm ogarnia Afrykę północną. Prasa francuska jest poważnie zaniepokojona postępowaniem, jakie robi propaganda bolszewicka w koloniach afrykańskich. Rząd sowiecki rozwija żywą i celową działalność cele n zrewoltowania społeczeństwa mahometńskiego. — Doszło do tego, że w ministerstwie spraw zagranicznych musiano stworzyć specjalny wydział, poświęcony przeciwdziałaniu temu niebezpieczeństwu.

Z życia

ekonomicznego.

Giełda zbożowa.

Lwów, 17 grudnia.

Mimo braku ransacji giełdowych i po agiędowych, sfery giełdowe oceniają sytuację optymistycznie, licząc na większe ołoty w najbliższych dniach. Na ogół za y-sowuje się zainteresowanie dla w ystkich gatunków zboża twardego, oraz owsa. Tendencja utrzymana. Usposobienie nieco żywsze.

Giełdy obce.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych. (Radio). Otwarcie z dn. 17 b. m.

	Przekaz.	Gotówka
Paryż	27.85	27.75
Londyn	24.25	24.23
Nowy Jork	516.08	516.05
Warszawa	100.00	90.00

Obroty pozagięldowe

Lwów, 17 grudnia.

Dolary amer. 5.17 do 5.17 1/2, doł. kanadyjskie 5.14 1/2 do 5.14 3/4, korony czeskie 0.15 1/2 do 0.15 1/2.

OGŁOSZENIA.

Posady i prace

KUCHARKI PIERWSZORZĘDNEJ, z z dłuższą praktyką w lepszych domach, mogącej także objąć nadzór nad gospodarstwem, poszukuje się za bardzo dobrem wynagrodzeniem do kuchni urzędniczej przy wielkim zakładzie przemysłowym. Dwie służące są do pomocy. Zgłoszenia wraz z ewentualnymi odpisami świadectw i referencjami pod „Fartak” do Administracji „Gazety Porannej”. 1821-2

Kupno, sprzedaż, zamiana

WILLA 10 pokoi, stajnia, garaż, duży sad, okolica parku Stryjskiego, sprzedam. Wiadomość: Asnyka 4, sklep. 8652-3

FORTEPIAN Fritta okazynie do raby. Wiadomość: ul. Kochanowskiego 4, drzwi 10. 8649

FORTEPIAN Bösendorfera prawie nieużywany sprzedam okazynie. Zimorowicza 6, drzwi 3. 8643-3

KREDENS do sprzedania. Wiadomość: sklep tytoniowy Jaworskiej, pl. Bernardyński 1. 3. 8622-5

DOBERMAN, rasowa młoda samica do sprzedania. Topolnicka, Kopernika 1. 8595-2

PARCELE BUDOWLANE i prze nysłowe przy ulicy Grochowskich brzoza ul. 29. Listopada niedaiko tramwaju przy torze kolejowym tania i pod korzystnymi warunkami na raty do sprzedania. Blizsza wiadomość w kancelarii Dra Michałewskiego, Lwów, ul. Akademicka 12. II. p. 8410-5

OBUDWIŁ doborowe nałtaniej tylko w katolickim magazynie pod nr 17 Jot-es, Lwów, plac Kapitulny 1. 2. 7037-3

Zgubiono, znaleziono

ZGUBIONO brzożkę z szafirem i brylantami data 10. bm. Znalazca raczy się zgłosić na ul. Dzwonickiego 50, parter u P. Z. K., gdzie otrzyma sowitą nagrodę. 8650

Mieszkania, lokale, sklepy

POKOJU na biuro z osobnym wejściem w okolicach ul. Senatorskiej, ul. Akademickiej, Fredry, Łazińskiego itp. poszukuję. Zgłoszenia w Administracji. 8597-6

Różne

WAŻNE DLA PAŃ! Twarzowe i modne fryzury, tudzież farbowanie włosów „Henné” i „Turecką ziemią”. Wielki wybór peruk na relaty we wszystkich kolorach. Manicure i masaż. Tylko w Instytucie „de Beauté”, ul. Łyczakowska 19. 8637

WZORY rysuje do haftów, białych i kolorowych, powiększa obraty, portrety, maluje i batikuje po cenach przystępnych. Adres w Administracji. 8597-6

SITA włosienne do pasztetów fasowania, oraz pojedyncze do maki samowarki solidne własnego wyrobu, oraz talie, wanny, waniarki, baniaki, emalia i galanteria w wielkim wyborze u firmy Stanisław Cwienarski, Lwów, Akademicka 21. 8586-5

RESTAURACJA Jara Mossa, pl. Hallki 10. Hala Targowa, poleca na Święta piwo, wino, miód, wółki, likiery. Towar pierwszorzędny, ceny przystępne. Kuchnia pod własnym zarządem wydaje smaczne śniadania, obiady i kolacje. Lokal otwarty od 6 rano do 12 w nocy. 8392

Oświadczenie

złożone dnia 15. XII. 1924 r. w Lwowskim Stowarzyszeniu Kupców we Lwowie, ul. Hetmańska 1. 6.

Firma Acker i Blank wniosła przeciwko Maurycemu Lipskierowi doniesienie karne tej treści, iż tenże p. Maurycy Lipskier wobec osób trzecich wyraził się o firmie „Acker i Blank”, że taż zbankrutowała i że się wyrównała ze swoimi wierzycielami.

Pan Maurycy Lipskier oświadcza niniejszem, iż jeśli się wyraził w sporób „Acker i Blank”, to nie uczynił to w tym celu, by narazić firmę „Acker i Blank” na jakikolwiek szkodę, i by ją poniżyć w świecie kupieckim oraz zepsuć jej kredyt, lecz przeciwnie wyrażeniem się tem wobec właśc. realności p. Tomasza Sprechera, z którym tak on, jakoteż firma „Acker i Blank” pozostaje w kontraktach ugodowych co do wysokości czynszu, chciał tak dla siebie, jakoteż i dla firmy „Acker i Blank” uzyskać korzystniejsze warunki najmu.

Wobec tego, iż wyrażenie się w powyższy sposób o firmie „Acker i Blank” jest z gruntu fałszywe i nieoparte na żadnej podstawie, przeto podpisany p. Maurycy Lipskier daje pełną zadośćuczynienie firmie „Acker i Blank” za wyrządzoną jej szkodę i wyrażenie się swoje w całej pełni udowadnia, ubolewa i żałuje, iż w ten sposób naruszył cześć firmy „Acker i Blank”, której solidność i ufundowanie nie ulega żadnej wątpliwości, przeprasza ją i godzi się na to, by ta deklaracja została na jego koszt ogłoszoną w Dziennikach.

Maurycy Lipskier
plac Marjacki nr. 8.

8670

STROJENIE i naprawę fortepianów przyjmuje Artur Smutny, Chmielowskiego 5. Telefon 15-98. 8616-3

MODELE PARYSKIE po cenach przystępnych poleca na gwiazdkę Topolnicka, Kopernika 1. 8507-4

Żyżwy, Sanki, Narły, Rjki

i wszelkie przybory do sportu zimowego 8443 poleca najtaniej tylko firma

JAKOB ROSENEMANN

Lwów, Akademicka 26. Telef. 19-61.

NA DOGODNE RATY PO
CENACH FABRYCZNYCH

WYPRAWY ŚLUBNE, FIRANKI
i KAPY ręcznie haftowane - tylko
w FABRYCE BIELIZNY

„S A M E R B”

LWÓW, SŁOWACKIEGO 16 II. p.

Na żądanie wysła się agenta. 8616

LOKAL BIUROWY

11 pokoi, położony w centrum miasta, w całości lub części do wynajęcia zaraz. Zgłoszenia do Administracji „Gazety Porannej” pod szyfrą „Z. Z.” za ok. aniem kwitu inseratowego. 8669

Wydzierżawie

gród łan łowy z instalacjami pod Lwowem przy st. ci. o. e.

8561 Zapytania adresować

Lwów, Skrytka 1. 34.

SOLIDNA, DOBRZE ZAPROWADZONA
FIRMA BRANŻY ZBOŻOWEJ W POZNANIU

przyjmuje zastępczo na wszelkie rodzaje kasz, grochu łuskanego oraz fasoli.

Poważny obrót się gwarantuje. Dobre referencje. Tylko poważne firmy mogące dać korzystne warunki kredytu pochca łaskawie nadesłać oferty do „Par”, Poznań, Ratajczaka 8 pod nr. 51265. 8665-2

STAN SŁAW ABL

Legionów 17. Lwów Sykstuska 3

Dywany

Firanki, Chosniki, Materace mełowe, Narzuty na fotelane, Garnitury na łóżka i oły poleca w wielkim wyborze najaniej —

E. KICZALES i A. MARGULIES,
Lwów, Sykstuska 18. 8662

Restauracja i Pokój do śniadań Bronisława Górskiego pl. Marjacki 1. 9.

W czasie przedświątecznym poleca różne artykuły korzenne oraz delikatesy, wódki i likiery doborowej jakości jakoteż suto i smaczne obiady.

8657

SPECJALNY SKŁAD LINOLEUM I CERAT LEOPOLDA HAASA

Lwów, ul. Legionów 3.

Telefon 16-45.

poleca NA ŚWIĘTA:

Ceraty na stoły i kredensy

szer.	50	68	80	100	115 cm
Zł.	2.40	3.30	4.50	4.90	5.60 za metr.

Ceraty odpasowane o pięknych wzorach

rozmiar	115X85	126X100	138X100	145X115	160X138
Zł.	5.25	7.25	8.00	9.30	11.50

Linoleum chodniki wzorzyste

szer.	50	60	67	90	140 cm.
Zł.	5.50	6.00	6.90	9.30	12.00 za metr.

Linoleum korkowe pod stoły

rozmiar	200X150	210X175	225X200	250X200	275X200
Zł.	27.00	31.50	40.50	45.00	45.50

Chodniki jutowe bardzo trwałe

szer.	40	45	55	75 cm.
Zł.	1.50	1.70	2.70	3.70 za metr.

Chodniki wełniane

sz. r.	53	70 cm.
Zł.	6.50	9.00

Dywany „Smyrna” o pięknych wzorach wschodnich.

rozmiar	100X50	120X60	180X90	200X140	200X175
Zł.	7.50	10.50	24.00	42.00	63.00

Dywany i dywaniki pluszowe

rozmiar	110X60	180X115	200X135	240X165	300X200
Zł.	21.50	65.00	75.00	115.00	170.00

FIRANKI MADRAS 3 częściowe garnit. Zł. 13.50

FIRANKI BATYSTOWE 3 częściowe „ 16.00

STORY tiulowe i etaminowe szt. „ 20.00

KAPY na łóżka, OBRUSY, NARZUTKI na otomany w ogromnym wyborze. 8664

Pierścionki Zareczynowe

OBRAZKI ŚLUBNE i wszelkie podarunki weselne, chrzestne, imieninowe i okolicznościowe poleca

EDMUND MARJAN BEER

jubiler i złotnik, Lwów, ulica Chorążczyzny 7.

WIELKI WYBÓR.

Rok założenia 1905.

CENY NISKIE

Ważne dla Pań!

-- PRAKTYCZNE PODARKI NA GWIAZDKĘ --
poleca po znacznie niższych cenach — firma **ALFONS UWIERA**, plac Halicki 14

Rekordowe Piwa Żywieckie

słynne na cały świat znakomite napoje stołowe i lecznicze:

PORTER ZYWIECKI

zastępujący w zupełności angielski porter

CIEMNE PIWO MARCOWE

doskonałe w smaku a la Bawar.

ZDROJ ZYWIECKI

tak zwany „Polski pilzner”.

PIWO „ALE”

na wzór angielskiego „PALE - ALE”.

Do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych lokalach restauracyjnych i śniadaniowych.

8118

Generalna Reprezentacja Arcyksiążęcego Browaru w Żywcu

„Zdrój Żywiecki” Ska z ogr. odp. **LWÓW, UL. KOŚCIUSZKI 24.** róg pl. Smolki.
Tel. 13-29 DOSTAWA W BECZKACH I FLASZKACH.

Broń i amunicję myśliwską

8103 wyrobu:
G. TESCHNER i Ska
w Frankfurtie n. O.
sprzedaje po cenach ściśle fabrycznych

Wyłączne zastępstwo:
„PEDETE” ska z ogr. odp.
Lwów, ul. Sobieskiego 3, I. p.

STEINHAUS NA SEMMERINGU.
SANATORIUM „STUHLECKERHOF”.
Kuracja odżywiająca i leżakowa, osłona, na południe zwrócona hala do werandowania, kąpiele słoneczne, zakład kąpielowy, centralne ogrzewanie. Prospekty, markę zwrotną. Telefon 1. 8495 15

MEBLE wiedeńskie i krajowe po cenach konkurencyjnych poleca **S. Brück**
STYLOWE Lwów, Rejtana 10. 8293

PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA KAPELUSZY

Rudolfa NEUWELTA

8490 urządza przedświąteczną reklamową sprzedaż w składniach przy ul.: KAZIMIERZOWSKIEJ 25, KRAKOWSKIEJ 25, GRÓDECKIEJ 72. i poleca:

KAPELUSZE
męskie wełn. w najlep. gat. zł. 12—
filcowe „ 18—
„ w najlep. gat. „ 25—
damskie pojedynczo przybrane „ 12—
strojne „ 25—
CZAPKI
prawdziwe filcowe z jednego kroju „ 7 50
skórzane od 15 do „ 25—

Fortepiany, pianina,

fisharmonje
renomowanych fabryk na składzie.
Okolicznościowo są i używane.
Ceny niskie, także na raty. 8614

KONRAD KAIM i SYN,
Lwów, Kopernika 16. — Tel. 20-45

Na Gwiazdkę! **PERFUMY, Mydła, KREMY, PUDRY**

u JANA SUDHOFFA
we Lwowie, ul. Akademicka 8.

Przeciw otyłości!

Zółta odtłuszczająca

w paczkach à zł. 2-50 poleca apteka

Mra Leszka Sładowskiego, Lwów, Halicka 19-

ZEGARKI

H. GUTTERMAN, Sukstuska 14.

NA ŚWIĘTA! NA ŚWIĘTA!

Cukry i czekolady

NAJTANIEJ

detalicznie i hurtownie w Lwowskich domach cukrowych

J. B. RAUCH

WE LWOWIE.

Główny skład: ul. Legionów 33.

F. LIE: ul. Akademicka 26, ul. Halicka 9, ul. Leona Stipiehy 17. 8301

Niezawodny środek przeciwko Chrypce, duszności, kaszlu

„GRANULKI RUSSYANA”

(Sulphuris aurat. benzoinati) 7544

Chem. farm. labor. „Ap. Kowalski”, Warszawa.

5 % niżej cen kopalnianych
sprzedajemy na dogodnych warunkach kredytowych

WĘGIEL

orzech II
orzech III
gryslak
pospółkę

z pierwszorzędnych kopalń dąbrowieckich
Spółka Przemysłowo-Górnicza z o. o.
KATOWICE, PL. WOLNOŚCI 2.
8624

Najpraktyczniejsze podarki na Gwiazdkę!

Gramofony, Płyty (najnowszy repertuar), Mandoliny, Gitary, Skrzypce, Harmonje ręczne i ustne. — Maszyny do szycia. Łyżwy, Sanki i wszelkie artykuły sportowe

poleca po cenach konkurencyjnych na dogodnych warunkach

I. ARNOLD 8636

Lwów, Kazimierzowska 13 (naprzeciw Domu Towar.)

Łatarki i baterje zawsze na składzie.

PRAKTYCZNA GWIAZDKA!

POLECA
na raty

OBUWIE

POLECA
na raty

DAMSKIE, MĘSKIE I DZIECIĘNE, luksusowe, lakierowe, na zabawy i święta, ŚNIEGOWCE i KALOSZE oryg. petersburskie. PANTOFLE sukienne i skórzane, Skarpetki, Pończochy, Botki, Obuwie zimowe i sportowe.

Tylko w chrześcij. hurtowni OBUWIA

„HERA”

we Lwowie
RYNEK 34
w bramie.

Stosowne Podarki

ślubne i świąteczne jak świeczniki, lampy stołowe, szafkowe oraz żelazka, naczynia i zapalniczki elektryczne

w wielkim wyborze

i umiarkowanych cenach

8663 poleca

Jakób RAHANE i Syn

Lwów, ul. Kopernika 2

